

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

A bajai utcóval szemközti Falcione-féle ház, hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, intézkedések és minden díjak fizetendők.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Főispánok bizalmi nyilatkozata.

Sok érdekes epizódja maradt vissza a koronázási jubileumnak, melyekről soká fogunk adomázni. Hozzá-toldván merész fantáziával volka meg nem történt incidenseket, de a legérdekesebb adoma mégis csak az lesz, melyet az összes főispánok bizalmi nyilatkozata nyújt a benne rejlő humornál fogva.

A főispánok odajárultak gr. Szápáry miniszterelnök s belügyminiszter elé, kifejezve bizalmukat politikai működése iránt s biztosítva őt további támogatásuk felől.

Soha jobbízú nevetés nem vonult végig az országon, mint midőn ez a megtörtént krónikás adoma fölhangzott az országos sajtó révén a hazában.

A főispánok bizalmi nyilatkozata: uruk s parancsolójuk gr. Szápáry iránt.

Ha csak valaha is akadt volna egyetlen olyan főispán, a ki, mivel nem értett egyet kormány politikájával, — odahagyta volna állását?!

Itt van például a mi főispánunk: Sándor Béla Bács-Bodrogh vármegye s Zombor sz. kir. város főispánja.

Évek óta nyílt titkok képez, hogy menesztik Fennhangon keresik az utódját. Parlamenti nyílt színen támadják, s nincs ki megvédi. Udvari ebédekre nem kap társaitval egyrangú meghívót. A sajtó évek során át ostorozza . . . De azért ő is odaalott gr. Szápáry elé, hogy bizalmat szavazzon neki!

Ebben rejlik a dolog komikuma.

A nehezen szívelt főispán, a kinek utódját fényes nappal lámpával keresik s nem találják, bizalmat szavaz annak, a ki számtalanszor agit adott arra neki, hogy mondjon le. — Természetesen a leköszönés kettéle. Nyugdíjas és a nélkül való.

Nos tehát! A nyugdíjas hivatalvesztést a főispánok szeretik, de Wekerle nem, megfordítva pedig gr. Szápáry szereti, de a főispánok nem.

De már most hogy állítsuk szemléletünk elé azt a

jelenetet, midőn az ország felettett kortesei bizalmat szavaznak a főispánoknak?

Hogy fordítsuk igazra a diaphymus hazug szavait, melyet a főispán kortes-had zengett Szápárynak?

„Kegyelmes uram! sok pénzt küldtél választási célokra: hivedd vagyunk!”

„Kegyelmes uram! a míg te el nem csapsz minket, mi se csapunk el téged!”

„Kegyelmes uram, a míg fizetsz, addig semmitől se félj, belferájuk mi a többséget!”

S így tovább számtalan variációban. A főispánok jó példája érdekes hódolati scaenákat teremthetne alkalmak adtán.

Igy például: Wekerle kiténtetése ötletéből fölrandulhatnának az adóvégrehajtók biztosítani őt bizalmukról.

Csáky gr. netáni előléptetéséhez a napidíjak beszedése céljából sokat utazgató tanfelügyelők mehetnek gratulálni.

Az igazságügyminiszter valóságos belső titkos tanácsossá való kinevezetése fölött a bírának lett volna alkalmuk tisztelő küldöttségeket menesztetni hozzá, a kik igazságügyi politikája iránti ragaszkodásukat tolmácsoltatták volna.

A kinevezendett kereskedelmi miniszter tárczatoglatását az állomás főnökök egész serege ünnepelehetné meg s zenghetné hozsannát a nagy államférfi érdemeiről.

S mindez természetesen volna, mint a főispánok bizalmi nyilatkozata.

Miert?

Mert a főispánok nem önálló faktoraik az államgépzetnek, hanem a kormány-akaratnak ellentmondás nélküli vak eszközei.

A ki főispáni mandatumot vállal, az lemond arról, hogy a kormány tényeit bírálja, hanem lüszéget esküszik mindenkor ural s parancsolója: a kormánynak.

A főispánok tulajdonképp alteregői a kormánynek, az ő tevékenységük hű tükré a kormány egész karakterének.

S már most nem azt a benyomást teszi-e bizalmi

nyilatkozatok a higgadt szemlélőre, mintha Szápáry gr. megveregette volna saját vállát s önelégült mosolylyal így kiáltott volna fel:

„Meg vagyok veled elégedve, gr. Szápáry.”

Ez annak a krónikás adomának a kifejtése, melyet Budapesten a múlt héten Magyarország főispánjai a nemzet színe előtt lejátszottak, midőn testületileg fölkeresték Szápáry gr. miniszterelnököt s a legfelsőbb helyről jött kiténtetés feletti megelégedésüknek kifejezést adtak.

Gonosz nyelvek hozzátoldják, hogy midőn Szápáry gr. az üdvözlők között elvegyülve, Sándor Béla főispánhoz lépett s vele is kezét szorított, főispánunk e kérdést intézte volna hozzá:

— Hát én mikor kapom meg kegyelmes uram, az annyira kiérdemelt utilaput?

Országgyűlési napló.

— **Június 11-én.** — A mint azt előreláttuk, a kereskedelmi költségvetés tárgyalását a képviselőház ma befejezte. Egy-egy kis vita támadt a keleti kereskedelem és a kereskedelmi múzeum, az 1895-ki országos kiállítás és az államvasutak tételei fölött. Felszóaltak: Thaly Kálmán, Gaál Jenő, Zichy Jenő gróf, Horváth Gyula, Óváry Ferencz, Peresz Béni, Horánszky Nándor, Olaj Lajos és Vermes Béla, nemkülönben több ízben is Wekerle miniszter és Lukács Béla államtitkár. A miniszternek különösen a vasuti alkalmazottak fizetésjavítását illető kijelentései keltettek átalánosabb érdeklődést.

A költségvetés megszavazása után minden várakozás ellenére mozgalmasabb vita támadt a Vaskapu szabályozási munkáiról szóló jelentés fölött. Zichy Jenő gróf kezdte, bizalmatlanságát fejezte ki a munka sikere iránt, s felvilágosítást kérve minisztertől, a mivel Wekerle nyomban szolgált is. Bolgár Ferencz újabb aggodalmaira Hieronymi Károly vállalta magára a ház megnyugtatótatás, mire Apponyi vette át a szót, kívánva, hogy e nagyérdékű mű haladásáról a kormány időnkint adjon ki megbízható jelentéseket. Miután ezt Wekerle megígérte, a vita a jelentés tudomásul vételével végződött.

A hétfői ülés a honvédelmi költségvetés tárgyalását kezdi meg.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Vilmához.

Írta: Ifj. Kubiss Ágoston.

Alkony dereng, esti alkony,
Még szólalt az est-harang . . .
Halk csengése ide hallik,
Oh, mily édes, szép e hang.

Elhangzott hosszan, néman,
Főn a Fátra bércein . . .
Közbe-közbe édes dallam,
Kél a szellő szárnyain.

Az est esőndjét hegyi-patak
Csobogása megtöri.
Lanyha szellő, esti szellő,
A fak lombját rezgeti.

Elhangzott már a kis harang,
Nem szól többé, nem hallom,
Hegyen, völgyön, bércezen, ormon,
Tabort út a nyugalom.

Csendes minden, csak szivemből
Kél egy érzet szüntelen . . .
Szeretem tün? . . . azt gondolom.
De ráfogni nem merem.

Boldog vagyok, nem tudom mért,
De ha szivem kérdezem,
Azt susogja, rebesgeti,
Langragyult benn szerelem.

Mégis csak „Nemes.”

Írta: ERNST FÜLÖP.

Bácskában van egy falu, a mely büszkébb a nevére, mint bármely mágnas a magáéra. De teheti is. Híres falu ám ez; ha másról nem is, hát nevééről, no meg arról, hogy érdemes lakó-

saival az irásban és verekedésben versenyezni senki sem tud. Második büszkeségüket ezen erény képezi. Tessék csak kérem a korcsmában meghallgatni egy derék gazdát, midőn már néhány üveg baranyait lehajtott, miket mesél az ő dicső cselekedeteiről. Még a leghíresebb obf is nem képes oly dicső dolgokat mesélni arról, hogyan fogta el Napoleont, midőn a törökök ellen harcolt, mint a mi derék emberünk a maga tetteiről. — Midőn egyszer 10 liter vöröset hozott egyszerre az asztalra, olyat utott botjával a szegény üvegek nyakára, hogy egy csapásra hatot is lefejezett. Ügyesebb volt ám, mint Hunyady László hohéra. — Egyszer meg előhozatta a korcsmárossal a nagy lúgztót, beleültette a cigányt és őt kellett szegény fejének a »tamburát« verni. Aztán midőn azt hitte, hogy az öreg már megszomjazott, elővett vagy három üveg bort és a nyakába öntötte. »S ki tudná végét, ki tudna mindent?«

No de főbüszkeségüket mégis csak az képezi, hogy ha valaki kérdi tőlük, hogy hová valók, azt mondhatják rá: »Nemes-Militicsiek vagyunk.« — Ilyen esetben természetesen a »Nemes«-t mindig jobban hangoztatják, mint a »Militics«-et.

De biz nemes emberek is voltak a falu lakói egytől-egyig, még pedig boocsorosok. Nem nemesek szöba csak akkor álltak, ha azt parancsolták neki, hogy fogja be az ökröket az ekébe és szántsa föl a földet.

Végre elérkeztek a szomorú napok a nemesekre is. Nemeseknek megmaradtak ugyan továbbra is, de adót kellett fizetniük, a mi pedig addig meg nem tettek, míg a végrehajtó a nyakukra nem jött, aztán a »parasztnak« sem parancsolták többé.

Mit tehetett a szegény nemes? . . . Belenyugodott az adó fizetésébe, meg abba, hogy a földet ezentül ő maga szántsa föl.

De faluja nevéből a »Nemes«-t a világrét sem adta volna oda.

Körülbelül egy negyed százada annak, hogy egy társulat alakult, mely az állam védelme alatt lerakta a sineket Nagy-

Váradtól a Dunáig s még azon is túl, és létrejött az »Alföld-fiumei vasut.« E vonalnak a fent jelzett latta határát is át kellett vágnia. Volt itt aztán nagy zaj és elégületlenség.

Micsoda! a mi földünket szét akarják darabolni? De biz én a földemet elcsúfítani nem hagyom, még ha csupa arannyal fizetik is meg. . . . Azt szeretném én látni, ki mer velem kikezdeni. . . . Majd megmutatom én neki, mi az a nemes ember!

De bizon ez mind nem használt. A vonal kiépült. Megmutattak neki, hogy nemessége nem ér semmit, — hogy nem nemes.

A falu lakossága tátott szájjal nézte, mint futott végig a sineken messze elhangzó zúgással és dübörgéssel az első gőzmozdony. Minden világos volt előtte; látta, hogy a vonat azon a két vasúdon szalad végig, látta, hogy a kocsiába embereket, állatokat meg csomagokat lehet rakni, — csak azt nem tudta elképzelni, hol lehetnek itt a lovak befogva? (Most már ezt is tudja.) Megcsóválta fejét és csak annyit mondott: »De hiszen én biz' erre a lábomat fő' nem teszem.«

Később azonban valahogy mégis csak megbarátkozott ezzel a »komédiával«; ki-ki sétált, ha dolga nem volt, a pályaudvarba. Oda állt a vonat elé, szöba állt az utasokkal, vagy pedig hallgatta, hogy azok mit beszélnek?

A társaságnak azonban nem volt gondja arra, hogy a pályaházakra táblákat szegeztesen ki, a mely megismertesse az utasokkal a helység nevét, a hol a vonat megállapodott. Ennek tulajdonítható, hogy nem egy az itt következőhöz hasonló eset történt:

»Hé, barátom!« szólította meg egyszer egy az ablakon kihajló uri ember a kalauzt. »Hol vagyunk most?«

»Militicsen,« volt a válasz.

»Rác-Militicsen?« kérde tovább az ur.

»Nemes-Militicsen,« vágott közbe egy ott álló nemes.

»Nem vagyunk mi ráczok, hanem nemesek.«

Az ur mosolyogva vont vissza fejét a kocsiába.

— **Junius 13-án.** A t. ház ma megkezdte s talán be is fejezte a honvédelmi költségvetés általános tárgyalását. Talán, mert egyáltalán nem bizonyos, hogy a vita milyen stádiumban maradt. Az elnök egyszer a baloldali élénk tiltakozása közt berekesztette ugyan s minden protestálással szemben kinyilatkoztatta, hogy kimondott szavát nem máshatja; az íles végén mindazáltal a jobboldali szavazásürgetésére azal felült, hogy a „tanácskozási hónap folytatjuk.” Hogy tehát ma voltaképpen mi történt, majd csak holnap tudjuk meg.

A vita lassan indult meg és nem is lett igazán hangos. Kezdte Andrassy Gyula gróf. Folytatja Toth Ernő a függetlenségi pártból. Irányi Dániel a 48—49-iki honvédek méltányosabb segélyezése s az erre fordított költségek alkotmányos elszámolása iránt adott nekét határozati javaslatot. Igen élénken és bő argumentumokkal szövelt ezután Nagy István oly értelemben, hogy a honvédség kapjon tüzseréget és műszaki csapatokat s hogy a katonai oktatásba találjon utat a magyar nyelv és a magyar szellem. Zajosabb fordulatot a vitának Pongrácz Károly gróf adott, a ki három beszédével s bár a legjobb beszámoló, mégis éles beleütözéseivel a nemzeti érzületbe, némileg pótolta a távollevő honvédelmi minisztert, majd Ugron Gabornak és Beöthy Ákosnak egy egy fényes filippikára adva alkalmat. E kettő között Bolgár Ferenc beszélt s ki főnősen nagy hatást ért el annak a kifejtésével, hogy a hadügyi kormányzat csupán a puskákkal gondol, úgyet se vet azonban a morális tényezőkhöz felhasználására. Végül — egy kis zenelona után, mely azon támadt, hogy a vita be van-e rekesztve vagy nincs — Gromon Dezső államtitkár válaszolt a tett megjegyzésekre, általános figyelemtelenség közt.

Hivatlás Zomborban. *)

A corruptio egyik veszedelmes jelenségeinek tekinthető a protection mód nélküli gyakorlása; de ehhez alkotmányos aeránk negyedik évtizedében annyira hozzáfordultunk, hogy csaknem természetesnek találjuk, ha egy jól javadalmazott hivatal vagy zsiros közigyelőség nem a tehetség s képzettséggel bíró, hanem a választás körül érdemeket szerzett hazafiak vagy bukott mamelukoknak jut osztályrészt.

Nem esodálkoztunk tehát — midőn a hodszági közigyelőség megürülve — a 26 pályázó közül — kik között tapasztalt, tehetséges s a jegyzői teendőkkel hosszú éveket a foglalkozó egyének szerepeltek, az utóbbi választásnál megbukott Koezkar Zsigá lett kinevezve; sőt azon sem esodálkoztunk, hogy a pályázati határidő a legrovidebbre szabtatván, a kinevezés gőzerővel lett effectuálva.

Nem esodálkoztunk pedig azért, mert azt hittük, hogy a jól informált igazgatóság ismeri a hodszági közigyelői állás fontos voltát s nem akar egy pereszt sem elmulasztani, mely Hodszág és vidékének e tekintetben érdekére kiható lehetne.

Időközben azonban kiszivárogtak oly kétségtelen adatok, melyek esodálkozására méltok s nem bizonyítanak sem többet sem kevesebbet, minthogy az egész kinevezetés üres komédia s tulajdonképp csak gradus ad parnasum-ot képez a zombori közigyelőséghez.

Mint bevégzett tényt beszélük ugyan, hogy Koezkar Zsigá nem a hodszági, hanem a zombori közigyelőségre

*) E cím alatt a Szabadság megjelent „Szabadság” jun. 12. száma közli a fenti cikket, melyet mint honvédek közölti érdeklő szükségének tartottunk átvenni. Nem tudjuk, honnan merítte a „Szabadság” információt, de annyit konstatálnak az igazság érdekében, hogy a szóban forgó egyének listája jellemző gentlemnek, kikről nehéz föltenni olyan „Geseheles-fé”, a melyet nekik a cenzúra ímpulát. A közigyelői állás-cseréről egyébként az „Újvidéki Lap” is hasonló szemlében emlekedik meg. A szerk.

Ettől kezdve minden vonat megérkezékor számos derék nemes polgár láthatunk kinn a pályaudvaron, a kik mind attól féltek, hogy esetleg e tájékokt nem ismerő utasok azon tudattal utaznak tovább, hogy Rác-Militiensek voltak.

A falu népe között ez nagy elégedetlenség szült. Kuldött séget menesztettek az állomásfőnökhöz és jogjogal követeltek, hogy parancsolja meg a kalauzát, hogy az ezentúl a falu teljes nevét kiáltsa.

A főnök, a kinek ezt egyenesen megparancsolni jogában nem állott, a falu népének ezen jogos követelését írásban be is nyújtotta az igazgatóságnak, a hol azt egyszer elővástak, és olyan helyre tették, a honnan az csak évek múltán kerül ki.

És a falu népe mit tett? . . . Ezentúl is, mint ezelőtt ott öröködött a vonat megérkezékor, nehogy valaki azon tudattal utazzék tovább, hogy Rác-Militiensek hagyta el.

Igy történt ez évek hosszú során át, míg végre e vonal az állam birtokba ment át. Az állam minden helység indőháza kiszegesztette a falu nevét. És iszonyú, a mi történt. Nemes-Militiensek indőházán csak ez volt kiírva: „Militiensek.”

És a falu népe mit csinált? . . . Ezant is, mint ezelőtt ott öröködött az érkező vonattal, szigorú lelkiismeretességgel és teljes odaadással védte ősi jogát.

Huszonnegy évig tartott ez így, és a falu népe nem fáradt el harcainak jogáért, a melyet ők is akartak rabolni.

Kendették végre az igazgatósági levéltárat és rá akadtak a Nemes-Militiensek kérvényére is. — Teljesítették a nép ohját.

Egy napon azon örömhír terjedt el a faluban, hogy visszaidőzték Militiensek régi jogát, mert a vaspályán is az van már kiírva, hogy „Nemes-Militiensek.” Megindult a zarándoklás. Reggeltől estig tele volt a pályaudvar, de nem utasokkal, hanem a falu kitérő népével. Olvasztá, a ki olvasni tudott, a ki nem, gyönyörködve szemlélte az új táblát.

S a közmegállapodás végre is az lett:

„Mégis csak Nemes.”

pályázott, pedig hát az be van töltve, még pedig nem is valami gyenge, elagott emberrel, hanem olyan ül e 30.000 forint hajtó székben, aki még 20—25 évig győzné a munkát; de hogy egy ilyenfele machinató följik, azt igazolja a körülmény, hogy Koezkar nem 2000 forint, hanem 4000 forint cautio erejéig kebelezette ingatlanait, holott ha hodszági kinevezést komolyan venné, úgy előbbi összeg erejéig kellett volna ezt tennie, de bizonyítja e föltevés anna tény is, hogy Koezkar gőzerővel történt kinevezése után két hónapon túl nem foghatta el új állását s azután is csak pró forma vevét át az iratokat, hónapos szobát bérelt, s a névelv átvett iroda vezetését irnokjaira bízta s csak hébe-korba látogat Hodszágra.

Nyílt titok az is, hogy a zombori közigyelző a hodszághál (mert biz e kettő ég és föld) a láma szerint jó esomó pézneske mellett állapodott meg a cserében. A combinatók és hírek olyan serege kering e tény körül, hogy az egészről egy egy dolog magashik ki, hogy „biz ez nem tiszta dolog.” S ha ekként karpótolja a kormány minden szóltán mamelukját, mint Koezkar, akkor nem egészen halátlan dolog otthagyni a járásbíroságot s felcsapni szóltán s legfőbb szavazásra havonként neha felraggatótt mameluknak. Mert lám alig lett Koezkar járásbíróból ügyvéd, már megkapta a kulai takarékpénztár főmegrendooskását, melyből szép vagyonskát szerzett.

Ugyanezen ezimén jutott a „Jegrikska” lésapoló társulat kormánybiztoságához, mely évenként legalább 2500 forint hajtá malma. Egy szóra hozzájutott a hodszági közigyelőséghez, ami különben szembenyvesztésnek bizonyul s mely módot nyújt arra, hogy a zombori közigyelzővel megkötött alkut — a kormány jóváhagyásával — effectuálja.

Kiváncsiak vagyunk, vajjon az ilyen szemérmét sértő a közigyelőségre joggal aspiráló egyének ambícióját lábbal tipró Geseheleles nyelhet-e sanetiőt s vajjon concedálja-e a különben igazságosnak ismert minster, hogy egy búsis jövedelmet hajtó közigyelőség nem bizalmi állásnak tekintessék, hanem hogy az az adás-vevés tárgyat képezve, a legtoóbbt igérőnek juttassék.

Bár ketekeküdné e machinató jóváhagyásában, de ha mégis megtörténék; boldond az, aki tanul és dolgozik, mert ha nem esap fel bukott mameluknak s nincs a vételezh elegendő pénze: — soha sem lesz bélole közigyelző.

Egy közigyelző-jelölt.

A népiskola és a proletáriatus.

Írta: SCHLOSZ LAJOS.

„Az ifjúság a jövő, melyre istenfelelem, beeseletesség, ünfeladózó munkássága által, egykor majd fényt és dicsőséget kell arasztania.”

Századunkat a civilizató és fejlődgadosás századának nevezik. Egyetlen kor sem kapott talán nagyobb adományokat; a tudomány terén egy sem örvedett varatlanabb, magasosabb fölfedeztetéseket; — s egynek sem volt több alkalmá saját nagyságán elamulni, attól, hogy úgy mondjam, megérszegtült. — mint a miénknek. És noha a tudomány és művészet napjainkban bár rendkívüli sikereket, bámulatos találmányokat, alkotásokat mutathat fel, noha korunk bővében van mindannak, ami csak kedvessé s kényelmessé képes tenni az életet, a figyelmes észlelo előtt nem lehet titok, hogyha a mai társadalom szívére tapintunk, ha ériketetését megfigyeljük, úgy találjuk, hogy valami végzetes hiba, valami korunk eme csuszott be életszerzetébe s hat zavarogó vérekeresésre, normális életműködésre. Bizonyítja ezt korunk boldogtalansága, gyásos tévedése; mutatja ezt azon kényelmetlenség, melyet az emberiség különféle rétegeire ránehedve pillantunk meg. Ezt tüntetik fel azon fájdalmas vonaglások, melyek manapság a nagy társadalmi életnek majd az egyik, majd a másik osztályán észrevehetőkké válnak. Ezt hangoztatják felénk azon nemesek nem ritkán óriási megerőteltése. — kik az emberi jólét előmozdítására a legjobb, sőt legutolsó esopp erejüket is földoldozzák. — Igen; nem lehet titok, általános ismert tény, hogy társadalmi viszonyaink fájdalom nem olyanok, mint a milyeknek lenniük kellene; nyilvános vallomással lett, hogy a szellemi, anyagi és erkölcsi világunk megfelelő érteleme, érzékek és szív megzavart összhangja oka társadalmunk feszültségének, zavarának. Egy veszes kör dühög a társadalomban, mely fájdalom rohamosan szedi áldozatát, — neve — „proletáriatus.”

Mint hogy a népiskola, mint az emberi jólét egyik legkítűnőbb művelője, az emberiség életében felmerülő jeleségek egyike irant sem viseltethetik közönbösséggel. — úgy ezen általánosan elterjedt világfájdalomtól nemcsak, hogy érintetlenül nem marad hat, sőt ellenkezőleg, ha hivatásának lelkiismeretesen akar megfelelni, — kiveszi abból magának azon javarészt, mely őt már hivatásánál és erejénél fogva megillet, — az annyira életvesztélyos baj megfékezésére. S ezt annál is inkább kell tennie, mert anyai seletjes gyűmölés láttára, nem-e szükségesszerű merül fel eme kérdés: vajjon nem kevés jó fa tenyésztetett-e, — vagy nem voltak-e azok még nagyon gyenge esometék, midőn őket az élet viharának kitétték, — vagy nem történt-e tán hamis fogás, — úgy, hogy a töviseket szőlővesszőnek nézték? Ezen kérdések magas jelentősége valamint jogosultsága a népiskolai tevékenység láthatárán annál erősebb világításban tűnik fel mindinkább, minél inkább oszladni kezd azon ködfátyol, a melyen keresztül sőt, teljes odaadással működő egyének is, a népiskolában, mint az emberiség emez első képzőintézetében, csupán a kisebbszűrű műszaktemplomát látták s

feladatuknak sem tarthaták egyebet, mint az olvasztott emberi boldogság alapkövét minél nagyobb ismerethal-mazba helyezni. Vannak természetesen egyének, kik a proletáriatus bizonyos külső körülmények szükséges következményének magyarázzák, s azok kik ezen beleségget már hivatásuknál fogva minden erejükből feltehető kötelesek volnának megakadályozni. — a gyógyulást a jövendő viszonyok szerencsésebb alakulásától remélik. Aljanak azoknak a következő tenyek: A proletáriatus mint szellemi betegség termelt nálunk, saját hazai földünkön, míg mi azt a földet műveltük; igen, s a ki figyelemmel kíséri, észreveheti, hogy ezen konkoly már a népiskolában fejlődik; mi okból is a népiskola és a proletáriatus nem minden viszony nélkül áll egymáshoz.

Ezen igazsághoz érve, az ügybuzgó s öndicsőtésben nem szenevelő tanferfi lehetetlen, hogy fölténese magát ezen kérdések alól: nem szórd-e te talán ömudatlanul ezen káros gyűmölés termőmagját szó? nem segített-e talán akaratlanul is a tenyésztetelő? — vagy nem mulasztottál-e egyet-mást el, a mi a tenyésztetet megakadályozta, vagy meg a magot esirájában megfojthatta volna?

A profért jelölje, hogy élvhajhász, kényelemkedvelő és munkakerülő ember, a ki jómódjában tönkrement, vagy nem ritkán egészen eszegegyedtűt. Akarat és iparkodásnak teljes hiányában, csak embertársainak költségen akar élni s ezáltal igazságtalan lesz a társadalom iránt. Ez egyike azon keserű gyűmölésöknek, melyek iskoláinkból, — sokszor azon művelődés gondok kezei alól nőttek ki. S ez a legváltozatosabb alakot ölti magára. Majd mint rongyos, piszkosban fetregő koldus kopogtat ajtónkon; majd azon tohadók alakjában jelenik meg, kik minden foglalkozás nélkül lézengnek, mivel dolgozni nem tanultak, vagy dolgozni egyáltalán nem akarnak; majd azon esapadár nők személyében lép fel az élet szimpáján, kik erkölcselenségük flóttogatásával gyakran tenyereken jutnak egy házból a másikba. Találkozunk vele fájdalom azon ifjúságnál, mely munka nélkül, szívarral a szájaban esavarog az utcákban, hogy mihamarabb az éhség kínjainak ki legyen téve. Feltaláljuk azt a piacokon szédelő gyermekekben, kik a drága napfényen növelik henyességüket, tudatlanságukat s akarathányukat nagyra. (Folyt. köv.)

Megyei s helyi hírek.

* **Kinevezések.** A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Schieb Ernő és Dolos Ferenc zombori adóhivatali igazgatókat a zombori, továbbá Reichenberg Mor bajai adóhivatali gyakornokot a zentai kir. adóhivatalhoz id. minőségű VI. o. adóüztékké nevezte ki.

* **Szerb alapítvány.** Osz. Sztójkovitsné Mannin Lilla, szerb iskolai ezokora nagy alapítványt tett. Az özevgy nagy, díszes házat a helybeli szerb tanítóképző intézetnek, esetleg egy építendő szerb polgári leányiskolának hagyományozta. Azonkívül 30.000 forint adományozott egy helyben építendő szerb leányvázah számára.

* **Áthelyezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Sopronyi Alajos zombori és Maté Albert lugosi pénzügyigazgatósági iradástizteket kölcsönösen áthelyezte.

* **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Kesselbauer Oszkár, a zombori pénzügyigazgatóságnál alkalmazott kataszteri irattart kezelő iradástizte, a lévai pénzügyigazgatóságnál id. minőségű földadányiradattal bízta, helyébe pedig Fehér Gyula volt kataszteri beselőbiztos id. minőségű kataszteri irattart kezelő iradástizte nevezte ki.

* **Közlelőbb érdekes** szórakozása lesz a zombori közönségnek. Egy jövendő becsi orfeum-társulat jön ide néhány hétre s a Vadaskürt fele kertben fog előadást tartani. Az orfeumi előadások programját lapunk hírdetési rovatában fogjuk közölni annak idején.

* **Áthelyezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Palásztly Odón II. oszt. számtisztet a siklósi adóhivattal a zombori pénzügyigazgatósághoz helyezte át.

* **Szabálytalanul kiállított marhájarlatok.** Pentecken két helybeli földes gazda tóppant be szerkesztőségünkbe és mutatott elő összesen három marhájarlatot, megvizsgálás ezaljalól, miközben kifejezték azt abból panaszkának, hogy a jarlatok rosszul lévén kiállitva, azok senki által el nem fogadtatnak. Ugyanis az egyik földes gazda előmutatott két marhájarlatot, melyek egyikén bizonyos Arles András, másikán valami Arlits Stefan, figurál tulajdonosként a helyett, hogy mindkettőn Relies Stevára iratott volna át a kérdéses marha; a másik földes gazda, Kommenov Milan előmutatott egy marhájarlatot, a mely a helyett, hogy az ő nevére, valami Messinger J. torzási lakosra lett a kérdéses marha átíva, noha valamennyi marhájarlat szelére a leendő tulajdonosok; Relies Stevan és Kommenov Milan nevei tisztán és olvashatóan voltak ezruzával odárra. Az előbbi két B a j a n, az utóbbi Uj-Verbaszon lett kiállitva, de mindkét esetben — a mint látszik — a figyelemtelenség és szabálytalanság egyenlo nagy mérvségével és analogiával úgy, hogy közlelőbb megfektetésre az ember hajlandó s szabálytalanságok felsőbb paranesből kifolyó hosszú művének tekinteni, ez által is zaklatni akarván a zombori „általános ismert marhakereskedők”, a kikről országostag tudva van az, hogy a nemzeti-párt jelöltjét gazdagították vokszakkal. Az ilyen eljárás megrovást érdemel akár, ha úgy Bajan, mint Uj-Verbaszon a marhájarlatok kiállitást oly egynekre bízzák, a kik vagy nem bírnak arra való elegendő képességgel, mert különben nem ejtenének ily szándékos hibákat, akár ha arra való képességgel bírnak és ilyen hibákat ejtenek, felsőbb paranesből vagy végrehajtott aljas hosszúszomjak. Ez utóbbi is, a tisztesség fogalmával sem vélnék megvédezhetőnek. A földes gazdák most kénytelenek újból marhákkal Bajaran illetve Uj-Verbaszra hajtani, hogy ott újból kérjenek szabályosan kiállitott marhájarlatokat, miáltal csak tetemes költségek és idővesztésük származik.

* **Kinevezés.** Szredessy Odón ó-becsei kir. aljárásbíró a szegedi kir. itelő táblához tanügyigazgató nevezetett ki.

* **Egyházi ónek.** A zombori kaszinó egyetli dalárda úrnapján a 9 órákor kezdődő nagymisén, Peinl Josef vesgyesgyeskarra írt 1-50 számú miséjét fogja orgonaszírettel előadni.

* **Uj jogtudor.** Sluthéy Jenő, hódásági ügyvédjelölt, a budapesti egyetemen jogtudorát avatottok.

* **Áthelyezés.** Őfelsége a király elrendelte, hogy Csillag László törzéspályán szadost, a szabadkai 6. honvéd gyalogezredből zászlóalj parancsnok minőségben a szegezi 5. honvéd gyalogezredbe helyezték át.

* **Apponyi és egy rákospalotai pór.** Apponyi a napokban délután Budapesten a múzeum-körúton sebesebb léptekkel ment a nemzeti párt klubja felé, midőn az élettani intézet előtt egy parasztember utját állja s azt kérdező fölé, nem tudná-e neki megmondani, hol találhatná meg Várady képviselő urat, a rákospalotai képviselőjét? Apponyi a legnagyobb készséggel vállalkozott, hogy az atyafit, kit előtte nagy kék köföny lebegett, élvezeti a keresett képviselőhöz, a ki véletlenül éppen a múzeum-körúton, a Fiume-kávéházhoz a harmadik házban lakik. S ha a nagy parlamenti szónok és pártvezér és a rákospalotai pór kedély sen beszélgetve haladtak egymás mellett, míg ahhoz a házhoz értek, melyben Várady képviselő lakik. Apponyi itt bemutat a paraszta a kapu alá s megnéző a lakokat mutató táblát, megmagyarázta, hogy a keresett ur hol lakik és „Isten áldja meg!” köszönéssel folytatta sürögő utját. A jelenetet sokan nézték a Fiume-kávéház elől se sorok iránt azonnal megintertvölt a rákospalotai atyafit, a kit Matuz Mihálynak hívnak s aki nagyon meg volt latva, mikor utólagosan megtudta, hogy kit lért föl kalauzul.

* **A pannonhalmi főpárt csatlósai.** A P. H. írja: Fehér Ipoly, a pannonhalmi főpárt, a ki a bevonulások gyönyörű magyar stílus fogatával felülmúlta az egész diszlogatábort, általános feltűnést keltett azért a két székegyház, lényezáru gyermek-csatlósával, a kik a lovakkal mellet haladtak. Sokan bizonykodtak, hogy azok csak talmi csatlósok, nem is fuak, hanem térfiruhába öltözött leányok, de most kislát, hogy mégis hamisítatlan legények biztók. A két csatlós ugyanis nem Pannonhalmáról került ki, hanem a népszínház köristái közül válogatták ki őket. A főpárt csinálattól nekik drága stílusruhákat, melyek mindegyike 130 frtba került s jutalmul, amiért olyan nagy diadalt aratott velük, nekik is ajándékozta az öltözéket, azonfelül négy-négy arany verté a markukat. Este pedig a főpárt titkára vendégelte meg pezsgős vacsorával őket a Hungáriában, sőt Fehér Ipoly meg is invitálta őket Pannonhalmára. Látni való tehát, hogy a két körista fin nem nagyon buslakodhatik a Szondy két apródjára emlékeztető gyöngye leányzárók miatt, melyek különben annyira elcsalódása ejtettek mindenkint, hogy még a király is, mikor elhaladt mellettük, csodálkozva kérdezte: Nem lányok ezek? A fuakat különben a napokban egy kétkedő orvos, a kinek rendkívül megdetszettek, magához hívatta s megajándékozta bocsátotta el.

* **Budapest — fő- és szekváros.** A hivatalos lap vasárnap számban a következő legfelsőbb elhatározás jelenik meg: Ö eszáz, és apost. királyi Felsége a magyar kir. miniszterelnök előterjesztésére 1892. évi június 10-én kelt legfelsőbb elhatározásával megkönyelmesebben megengedni meltoztatott, hogy Budapest főváros, mint magyar szekváros, ezentúl a „Budapest fő és szekváros” elnevezést használhassa.

* **Halálözás.** E hó 7-én Kátyánszki Szabász, Kátyánszki László sz-tamási g. kel. lelkész atyja elhunyt. A néhai a közösekben általános beleslész tárgy volt s a temetés is óriási rész vét mellett ment végbe.

* **A koronázási dobhöz ezeltől** 25 évvel minden megeyhől vittek fel földet, vagy Bismegyhől is. A megeyi városok közül pedig Újvidékről, Zomborból, Zentáról (arrol a helyről, a hol Savoyai Eugen herceg a törököket végkép leverte).

* **Hymen.** Weber Miklós ó-beeseli lakos pünköszt ünnepeán tartotta elfogészást dr. Kirsehnheiter J. b. földvári orvos leányával Julia kasszonygyal.

* **Sommás eljárás előkészítése.** Az igazságügy-miniszter e napokban valamennyi törvényszék elnököt bekérte az adatokat az irant, hogy a rendes pervitelből kivendő és jövőre sommás rövid uton tárgyalandó telvekké és örökösödési kisebb perekben mily nagy volt az őszage az illető törvényszék utolsó két évi forgalmában, hogy elhez képest intézkedések a sommás bíróság munkájának beosztása és származánya felől.

* **Megdicésért iparosok.** A mult évtben Budapesten megártott anyag, ezemint, aszfalt és kőpar kiallításán, a szegezi kereskedelmi kamarnak megkérült jelentés szerint, elismerésben részesült Radlichek, Orenstein és Spitzer újvidéki malomkő-gyáros eze; s a téglá és fűtelestérek kiallításán Wagemann Simon Zomborból.

* **Estkülvő.** Város Btla ó-beeseli aljegyző és Bieskai Mariska kasszony, Bieskai József leánya, mult heten esküdtek egymásnak örök hűséget O-Brezen.

* **Nem jubiláló polgármester.** Hol is történhetett volna meg másuti, mint Újvidéken a ki lehetne más, mint annak a városnak „polgármestere” Petzy Popovits István kir. tanácsos, a kinek városi gazdasági tanácsnokai idejében történt meg az a halatlan nagy mulasztás, hogy a városnak tulajdonít képezt mintegy 1000 lánéz földje 10 éven át haszonbérbe nem adva bevert ugaron minden haszon nélkül; a kiról tudva van, hogy évek óta nem fizette le adóját, de más szegény ember nyakára, a ki esetleg kereset hiányában nem képs anyit összekaparinálni, hogy egy évi adóját lefizethesse s avval hátrahalkban maradni kénytelen, tüstént a végrehajtott küldi, hogy elvegye fölé meg ad a párnát és vánkost is, a mi neki szegénységében megmaradt. Petzy Popovits István kir. tanácsos az a polgármester, hogy zászlót tűzzenek ki a jubileum napján házaikra, de ő maga elmulasztotta azt tenni, mert nem akart jubilálni a magyar nemzettel, nem akart hódolatot és szeretetet kifejezni Magyarország koronás királya iránt, a ki őt a kir. tanácsosai ezimel kitüntette. Petzy Popovits István polgárnagy (azt a ezimel szereti neve ala rni) és kir. tanácsosai talán inkább tűzött volna ki zászlót házára és jubilált volna, ha nem I. Ferencz József 25 éves megkoronázásának megünnepléséről, hanem valamely orsz. generális vagy ezar megünnepléséről lett volna szó. Újvidék felhőbőrdött lakossága kérvényt adott be Flatt főispánhoz, melyben kéri, hogy indítsa a polgármester ellen vizsgálatot és fűgesszoze fel állását. Reméljük, hogy e jogos kérelem teljesítve lesz.

* **Hajón utazók figyelmébe.** A Dunagöz-hajózási társaság f. évi június elején azt a ezelszerű újítást léptette életbe, hogy az utazó közönség a társulati posta- és személyzártól gőzöskön a hajóellenőrnöknel szabott áron ékezési szelvényeket válthatni. A szelvények tetészerint számban kaphatók, de csakis azon hajón érvezenek, a melyen váltattak. A hajóvendéglős köteles a szelvényekért az illető ételeket tálnálni. Az utazók az újítás által a netáni vizsacéletekét, megóvja és a hajóutazás ékezési költségeit már eleve pontosan kiszámíthatják.

* **A jubileumi ünnepély Csantavéren.** Közönségek polgársága — mint irja levelezők — a koronázás jubileumát meltoztató módon ünnepelte meg jun. 8-án reggel mozariorosok adtak tudtak az ünnepély kezdéte, kilencz órakor a r. k. k. és felharmón órakor az izraelita templomban volt ünnepi díszintenzitelté, a melyeken a közönség feletlenül különbég nélkül jelen volt. Eze szépen sikerült a faklyásmenet, a mely valóban szép és elagadó látványt nyújtott. A faklyásmenet után közönségek intelligenciája a polgári Olvasókörben banquette egybe.

* **A Ferencz-csatorna-részvénytársulat** ma tartotta közgyűlést Fűr István tábornak elnöklöte alatt. Az évi tiszta nyereség 83 505 frt 47 krt lesz ki. A tiszta jövedelem felosztása névze az igazgatószék elhatározta, hogy a tartalékok felé 72 194 frt 44 krt hozzáveszt és ebből elsőbbségi kölcsönkönyvi birtokosain 1 1/2 százalékot fizet ki. A közgyűlés a jelentés tudomásul vétele után a felmentvényt egy az igazgatóknak, mint a felügyelő bizottságnak megadta.

* **Dr. Méri Sándor** pünkösd vasárnapján váltott jegyet Wiener Ida öröklőgyel Gyula-Fehérvárt.

* **Hymen.** Nikoltis Endre eszrohgi aljegyző és tart. honvéd-hadnagy f. hó 9-én vezette eltarhoz Titelen Wachtel Flóra kasszonyt, Baderlitz György tá. főszolgabíró szeretetremelő sógor-nyót, Naszagyók voltak: Dungszy Gedeon és Kegl János titeli telekkönyvi hivatalnok.

* **Juniusi holdjárás.** Első negyed volt 2-án, holdtölte 10-én, utolsó negyed lesz 17-én, újhold 24-én. A csillagszati nyár kezdődik június 21-én, a mikor a földközépen legjoboszabb a nappal és legrövidebb az éj. Ez a nyári napfordulás. Az időjárás a jósok szerint az első negyedben borult, széles, esővel; a holdtölte derült napokkal és jó meleggel keesget, az utolsó negyed is meleg, szép, nyári napokat ígér.

* **Ó-Beece** középiskolai bizottságának kiküldött tagjai a napokban Budapesten járván, g. Csáky miniszteről azon biztást nyerték, hogy sem kifogása sem ellenvetése nincs egy — Ó-Beece-n leföldülő 4 osztályú gymnasium ellen, ha t. i. a közönség biztosítja ennek fenntartását és mindenben elöget tesz az 1883. é. népközlési törvény követelményeinek.

* **Halálözás.** Szóke István melohyi fiatal földbírtokos Gieichenburgban elhunyt. Pénteken szállították haza Moholyra s szombatban temették el a család sírjában. Ez alkalommal a melohi dalkör is énekelt az elhunyt koporsójánál.

* **Vásárnap munkaszünet.** Több oldalról panaszt emelnek, hogy a külvárosokban némely szatós nem tarja be a vasárnap munkaszünetre vonatkozó rendeletet. Felhívjuk a rendőrség figyelmét e ténykörölményre és reméljük, hogy a külvárosokban szigorú ellenőrzést fog e tekintetben gyakorolni.

* **A Duna titka.** E hó 7-ikén a futtatói erdő feletti újvidéki határon a halasok egy már felosztásnak induló holtestet húzták ki a Dunából. Kitéte eddig ismeretlen.

* **Felalasztotta magát.** Varga Mihály 75 éves, újvidéki pálnakkedvelő napzamos e hó 8-án lakásán felalasztotta magát.

* **Halálözás.** Szablyica Elías újvidéki, volt gőzhajózási raktáros Fabry vendéglőjében Újvidéken gatautés következésben összerogyott; néhány napi ágyban fekvés után pedig e hó 9-én élté 76. évében meghalt.

* **A zentai „Gazdakör”** pünkösd vasárnapján igen sikerült táncgyalogmat tartott a eskő kiállítás díjainak gyarapításra. A zentai gazdaközönség színejeva részt vett a mulatságon és a fiatalag fokozódó hűvel és kedvel tánczolt fárdatatlanul kivilagos kiradig.

* **Fürjek.** A nyári vadászat legkedvesebb szórnyasai a fürjek immáron eszpevge szaladoznak a vetékek között. Lóni persze, még nem szabad rájuk, hanem a vadász-embernek nagy örömmel látják, hogy a pompás eszeiből madarak az idén jócskán megszaporodtak.

* **A király szavai.** Az udvari estélyen Őfelsége, mint utólag jelentik, így szolt egy előkelő személyiséghez: A sok öröm közt csak az érint fájdalomban, hogy az öreg úr és Andrásy Gyula gróf, nem érhetke meg ezeket a szép napokat. — Az öreg úr alatt természetesen Deák Ferencz értendő. A király az utóbbi napokban senkivel sem beszélt másról, mint a fűvelés ünnepélyekről s a lakosság mintaszere magaviseletéről. De különösen dieszerőg hozta fel a primás beszédét, melyről azt mondta, hogy egy tartalmata mint formája által, a mihez még hozzájárult a hely önpeylőssége is, felejtethetlen benyomást tett rá. A közönség sokat tori a fejet azon, hogy ki a szerzője a királyi beszédeknek? Egy beési lap szerint a tartalmaukért a magyar kormányt és annak fejet illeti deszre, de fogalmazójuk nem más, mint Papay István, a királyi kabinetiroda főnöke.

* **Mohol a jubileum napján.** Mint értesülünk, Mohol község nagy fényt és tüntetést fogott ki a jubileum alkalmából, egy hogy a Tiszaménnyel községek között bátran az első között említhető e téren. Ez alkalommal délelőt iszentiszteletök voltak folytonos mozarigyezés között. Rendeztek azután versenyeket, futtatásokat. Este faklyásmenet volt a piactérről kiindulva a r. k. plebania épületéig és vissza utóelőt zenekarral. Az ottani győzszerész beszédét is tartott, mely után az ifjú dalkör, melynek lelke és vezetője dr. Nagy Kalman közs. orvos, elnökelté a szótartót és a királyi lymnuszot Nagy Károlytól. Este befejezésül még nyolcvan teríték bankett is volt, melyen a község színejeva részt vett. Szóval a moholak deszreter meltoan tüntettek, a miert meltoan elismerés illet a rendezőket.

* **Botróreses lopás.** A szabadkai nagy takarékpénztár padlására f. hó 10-én éjjel ismeretlen tettesek betörtés és Schreier Zsigmond karara több rendbeli ruhanevet és egyéb tárgyakat elloptak. A padláson levő egyik nagy ládat — melyben Schreier leányának 1000 frt értékű „sztrümgat” volt — a tolvajok érintele nélkül hagyták.

* **Ragyás eső.** Széplányoknak és gazdeembereknek ellensége a ragya. Amazoknak legfőbb ékesszőket veszi el, a gazdák-nak pedig a termest telét tönkre. Némely lanysa egész éleltre való boldogságot boldogtalansággá váltja föl, sok gazdeamber egész reményét vesztí ragyaverit természetnek pusztulásán. Ilyen busító eső kelekészett péntek délután. A nap pompásan sütött; amikor délután 6 órakor egy tenyeri kis felhőből szapora eső zudult nyakunkba s vagy tíz perczet eltarított a napfényre, vagyis a ragyas eső.

* **Díjjazással egybekötött eskőkiállítást** tartott a Zentai Gazdakör f. hó 6-án pünkösd másodnapján d. n. 3 órakor. A szakadó eső deazara nagyközönség nézte a szobnól veszt eskők folvetésével és kitarott a bíralat megölősségek kihirdetéséig. Bejelentett egy-éves eskő 83 drb, 2 éves 14 drb és 3 éves 2 drb s a bejelentett eskők egyenként nagy kivételével első is vezetettek. Egy-éves eskőknél: 1-50 díjat nyert Kocsis Sztrke Gergely sarga esődre 30 frt, 2-akat Kalmár Miklós pe esődre 20 frt, 3-akat Szlávnyi Stever sarga esődre 15 frt, 4-iket Hevér Kelemen derek kancézia 12 frt, 5-iket Hevér Péter pe esődre 10 frt, 6-ikat Piszar Janos sarga esődre 8 frt, 7-iket Horti Janos sarga esődre 5 frt. Elismerő oklevélen részesült. Dobokai Gergely, Tolmácsy

Mátton, Huszak János, Bóhány Péter, Für András, Tóth István, Toth Marton, Huszak János és Kraguj Lízó elvezetett eskője. A két éves eskőknél: 1-50 díjat nyert Kocsis Sztrke Gergely pe kancézia 30 frt, a 2-akat szobnósséggel Huszak Adam sarga la-ezaja 20 frt, Péntézi jutalmazása több eskő érdemesen nem tallozott, de elismerő oklevélen részesült: Burány János, Zonay József és Huszak Adam kancézia-eskője. A három éves eskőknél az első és második díjat nem adott ki, a 3-ik díjat nyert Gyenes Karoly fekete kancézia 30 frt és Polyak Pal pe kancézia elismerő oklevélen részesült. A bíralat hírdetésé után a díjak nyomon kiostozták az oklevelek pedig (június 12-én) d. e. 11 órakor adattak ki a gazdakör helyiségében az illetőknél.

* **Billy Barker csontváza.** Az „Arizona Kieker” ezimű népszerű amerikai lapból való a következő amerikai író formóvénny: Ha Billy Barker azt hiszi magáról, hogy ő nem lökött, akkor melten eszlódik. Biztos tudomásunk van arról, hogy ez az ur csak azért nem hamisított még viltot, mert az irás némen művészetének alapvelei is ismeretlenek előtt. Ha még egyszer belő a szerkesztőségünk ahblakn, ki fogjuk írni három zápgózt és gölyöt küldni a gyomrába. Ugy ítszik, már megtelekedezt arról, hogy a csontvázát 8 dollár 35 centért megvetették és azzal szabadon rendelkezhetünk. Ha lette nem törjük a derekát, abban csak az gától, mert szjalunk a 8 dollár 35 centünket, melyért pé csontvázat akarunk kapni. Ha Billy Barker az a gentleman, a kinek mi fájdalom, nem ismerjük, vagy lemond arról az élvezetről, hogy szerkesztőségünk kemezenéjét szitává lövölözze, vagy visszazárja a 8 dollár 35 centünket és mi három teljesen egyenlő részre fogjuk törni a derekát. Mindkét esetben azonban keltőli marad.

* **Állami munka a vidéki iparnak.** A szegezi kereskedelmi és iparkamara értesíti a kerület iparosait, hogy a honvédelmi miniszter által a m. kir. honvédség részére ez évtben a kisiparosoktól 300 pannyi részletekre osztva beszerzendő 50 000 pár könnyű cipő szállítására csak a testületükbe tartozó szakmabeli iparosok vagy ezek szövetkezetei pályázhatnak a testületük utján. A könnyű cipők ára, melyeknek fölrésze barna pamut vitorla szövetből, a szokásos 15 számú méretben készul, áruk paronkint 4 frt 23 krban van megátározva. A szállításra részletes fölvilágosításokat ad a kamara. Együttal közzétezi a kamara, hogy a kereskedelemügyi miniszter újabb rendelkezése értelmében, a m. kir. államvasutak üzletvezetőisei s azok között a szegezi, az illető vidékek helyi iparának gyámoltása szempontjából, a vasuti letjári tárgyak beszerzésénél a vidéki versenyképes iparosokat akarják igénybe venni és hogy mielőtt a pályázatok kiírtának, az üzletvezetők pontos árjegyzéket kérnek a megfelelő szakmákban foglalkozó iparosoktól, a megjelölt letjári tárgyakról. A szegezi üzletvezetés részére az árjegyzékeket a kamara szerzi be a kerület jelentékenyebb iparosától, de szívesen veszi azon iparosok érdeklődését is, kikhez főhivatást nem intézett. Nagyon sok iparost érdekel ez a vasuti szállítás, mely kiterjed asztalos és faragó, bádogos, bőrdísz, bútor és ágyművi, kádár, kefézők, kender és kőtáru, kosaróforó, óras, ruhanevet, szítás, vésnők és más iparüzletekre. Reméljük, hogy a kereskedelmi miniszter helyes és idősves elve, a vasut szakszégeitnek vidékeinket való beszerzésre gyakorlatilag is minél nagyobb kiterjedésben érvényesülni fog a kamara ezen kezeltetése által.

* **Hat gymnasialis osztályt végzett fiatal ember a hódásági győzszerterába gyakoronkolhat felvételt.** Szerb nyelvet is beszélők előnyben részesülnek. Az ajánlókösz részletező tudóslást nyherhetnek Turman Lajos hódásági győzszerésznél.

* **Az első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat,** mint halljuk, gyári telepet újabb építkezéséssel által kibővítette, mire az utóbbi időben mindinkább nagyobb mérvetk öltő kereslet, mely ezen hazai iparvállalat gyártmányaira mutatkozó szolgálatot okot. Ennek deazara a nevezett vállalat készletének legnagyobb részét már elarusította, úgy hogy kénytelen az előrehaladott idény deazara a gyártást teljes erővel folytatni és emellogva a mint halasztás, ismét újabb építkezéséket tervez. Ezen tekintélyes vállalat felvirágzásában örömmel látjuk bizonygást annak, hogy a hazai ipar rohamos fejlődésnek indult, a mely bizonyára nem esekély része van a gyarvezetésnek, mely kitűnő gyártmányok által igyekszik a hazai gazdaközönség támogatását kérdeemelni.

Idegének névsora a „Vadászkürt”-szállodában.

Június 10-től 15-ig.
Bilimek Húgó lovag tábornok, Bpest. — Hortig Viktor főhadnagy, Bpest. — Dr. Skolniczki N. orvos, Bpest. — Ungar József kereskedő, Mitrovicza. — Pollák Ferencz kereskedő, Vin-koveze. — Dr. Moskovits N. ügyvéd, Debrecezen. — Eizen Fülöp kereskedő, Eszék. — Fischer Ede hivatalnok, Csaba. — Schäffer Miksa kereskedő, Mohács. — Popper Lajos kereskedő, Szeged. — Mihályi Vincze hivatalnok, Zenta. — Svobach Andor kereskedő, Új-Boly. — Haeveka Hans utazó, Bécs. — Grünberg Moritz utazó, Bécs. — Racz György nagybirtokos, Kula. — Schweiger Fülöp utazó, Bpest. — Reibler Béla utazó, Bpest. — Meizner David vállalkozó, Mohács. — Kalacsai Ferencz hivatalnok, Pozsony.

CSARNOK.

A torzkép.

Németből: REITZER IGNÁCZ.

I.

Ingermann ural nényes társaság gyűlt egybe. A nagyteremben öregek, ifjak, éltés nőket, félig felszedült lányokat lehetett kisebb-nagyobb csoportokban látni; a zeneretőről kellemes zongorahangok voltak hallhatók, a kisebb mellékhelyiségekben öreg urak nagy számban s elvőte nők is a játékszalnál ültek, — kikik kénye-keve szerint szórakozott. Egyik szobából a másikba járt-kelt a háziasszony, itt új vendégeket fogada, amott néhány barátságos szót váltva, majd megismertette egymással idegeneket; szóval mindenütt jelenvőten gondoskodva, hogy senki se unatozozék. Mégis észrevert valakit, ki a társaságtól elkülönítve van. Kezeit hátravetve a kemezene előtt állt, mintha a nagy hőség deazara még fáznék. A gondos háziasszony ennek látára hamar felbeszakítja néhány fiatal leánykával folytatott társalgását azon ígértevel, hogy tánczhoz közeledik.

Mi baja Goldbaum uram? szólta meg.

Nem venne részt kis táncban? Ugy látszik ma nem jövedv.

Nem vagyok és nem is lehetek ma, — válaszolt a meg-szólított kissé erős hangon.

Igazán sajnálom, leányai pedig nem is sejtik, hogy atyjukat valami bánítja, igen jól érzi magát; ugyan mi baja, kedves Goldbaum ur?

— Őszinte legyek?
 — Kérem!
 Kedves Nagysád, nem értem meggyedet.
 — Az urnó esodálkozva nézett rá: Engem?
 — Igen, Nagysádot oly kevéssé, mint a tanácsos urat, hogy anyai polgári elemet fogadnak!
 Önkéntelenül is felkiáltott az urnó: Ah! de azonnal visszanyerte mosolygó jóakaró vonásait.
 — De kedves barátom, hogy is zárhatók ki a polgári elemet, hisz ez önmagunk tulbecsülése volna? Jól tudja, férjem csak a dorpáti egyetemen viselt állásánál fogva kapta a nemességet, a mint az Oroszországban szokásos, a tanácsosi címet pedig minden nyugalmra vonuló tanár nyeri el.
 — Igen, — jegyzé meg Goldbaum, — de ezáltal éppen a polgári körök fölé emelkedtek.

— Oroszországban egy volt, de itthon nem vesszük ezt tekintetbe, ellenkezőleg, örvendünk, hogy ismét a régi ismerősökkel érintkezhetünk; s nézzén csak kissé körül, ép úgy találja a nemesi osztályt, mint a polgár képviselvé, a tiszték például tulajdonlag régi nemesi családokból valók.
 De engedelmet, el kell hagynom, amott mintha engem keresnek, különben legyen nyugodt, majd úgy intézkedem, hogy asztalnál csakis nemeseink ivadéki közé kerüljön.

Ezzel elcsietett, míg Goldbaum ismét visszahuzódott a kemezőéhez, Ingermanné pedig egy fiatal orvos felé ment, ki ép most lépett be, s mintha tekintete csak őt kereste volna, de ő megszólításával megelőzte: Jó estét Reinwald ur, jójón csak hamar ez ablaksarokba, különben hangoson kell felkacagnom!
 — Fölöttem? Van valami megjegyzéni valója rajtam?
 — Nem, nem, jójón csak, mindjárt!

Engedelmeskedett is kissé félreléva, meghallotta a ház urnójától Goldbaum panaszaát a vegyes társaság miatt. S ezt oly ember mondja, — fejezte be az asszony, — ki alig két éve kapott nemesi címet, csak azért, mert rengeteg a pénze, s a kormány érdekében valami tőzsdé-üzletben jött el.
 — Az e fajta emberek az onbecsülés dolgában a legtulzotabbak, — jegyzé meg az orvos.
 — De hogy nem érzí, — mondá az urnó, — mily nevetéssé teszi magát, ez megfoghatlan!

— Ha érezné, óvakodnék ily megjegyzéseket tenni; a nemesi rang úgy hat ezen emberekre, mint a mondá szerint az ökorban egy növény illata, mely az embereket örgönnyel téte.
 — De kedves Nagysád, nem hiába mondotta ezt el, majd megismerkedem nemas Goldbaum ural.
 — Csak nem érezeti vele!
 — Oh kérem, ez illetlenség volna Nagysád iránt; egész másra gondoltam, pártolja ő a művészetet?
 — Mit gondol ezzel doktor ur?
 — Vesz képeket?
 — A legdrágábbakat minden kiállításán! becsét nem tudja ugyan megítélni, otthon talán meg se nézi, csak beszerzi, hogy birtokában legyenek.

— Ennek igazán örvendék, mint a villám támadt a gondolat, ez az ember talán segíthet, s hogy Nagysád ezt mondotta, annál is inkább bízom benne!
 Ingermanné nem érette az orvost. Csak nem kereskedik képekkel?
 — Az urnó kezét ajkához emelve körülöleg választott. Ne kérdezen kérem, ha megtörtént, mindent elmondok. Most pedig megengedi Nagysád, hogy kedves térjénel tiszteleghessek.
 — Ott áll éppen Goldbaum leányaival, ezek bizony kedvesebbek az atyjuknál. Ha tudná, — mondá még halkabban, — hogy csak gyermekei kedvéért hívom meg!
 Újaj szájához téve a fiatal emberre némán hallgatást parancsolt, ki meghajlva magát a másik csoportnak tartott, a nélkül, hogy sejténe, hogy ott már ő a beszéd tárgya.

Goldbaum Elvira, az idősebbik, már néhány percz óta figyelemmel kísérte, s a tanácsos kérdé: ki az a fiatal ember?
 — Egy fiatal kartársam.
 — Dorpatból?
 — Nem, a helybeli egyetemen akarja magát mint magántanár rehabilitálni, de hiszem, rövid idő múlva rendes tanári állomást fog kapni, a sebészet terén már is kitünő szakember, kötszetelelű nagy jövőnek néz elé; de fölöbtt már nem mondhatok, mert itt jön!

Reinwald csakugyan odaért; a hizi gárdá szívesen lélekszótással fogadta és bemutatta a két testvérnek.
 Az orvos a fiatalabbhoz fordult: Nagyságot már van szerencsém képről ismerni.
 — Engem? esodálkozott Luigard, a bankár fiatalabb leánya. Hogy-hogy?
 — Arcképe kitünő lesz.
 — Elvira is osztózott husza esodálkozásán: Luigard arcképe gondolja? Hisz nem is vetette le magát!
 — Akkor bizonyára — szolt Reinwald ismét a fiatalabbhoz fordulva, — hasonmias van, vagy — — — It elhallgatott.
 — Vagy? Kérdi Luigard kíváncsian.
 Az orvos mosolygott: Vagy a festő, kinél a képet Littam, emlékeztetből festi, mert a hasonlatosság sokkal feltünőbb, sem hogy esodálhatnam.
 — De hisz nincs is ismeretségnk festőkkel, — szolt ismét Elvira, — kiről beszél kérem?

(Folyt. köv.)

Irodalom.

„Parlament“ ezme alatt fennálló nemzetközi irodalmi mű magyarországi részének első füzeté magyar nyelven megjelent és mondhatjuk, hogy az első füzet úgy a kiállítás eszjárja, valamint tartalma hitelességére és azetelmszetei kitünőségére és művészségére nézve ritkítja parját a szépirodalmi folyóiratok között. Az első füzet gróf Apponyi Albert, Tisza Kálmán, Ugron Gábor és Baross Gábor kitünően sikerült azetelmszetei arcképeit hozza

s a további öt évfolyam 25—25 füzetben az összes országgyűlési tagokat közölni fogja, kik a nemzet ezervezse fennállása idejében törvényhozói voltak. S minthogy a „Parlament“ a legmegbízhatóbb hitelességű adatok alapján szerkesztett közleményeket hoz ezen mű történelmi becsét lesz, melynek értéke a jövőkor számára nagy jelentőségű lesz s mint ilyen legmegerősebben ajánlhatjuk. A mű megrendíthető dr. Baross Géza Budapest, Városmarty-utca 12.

NYILTÉR.

Nyilatkozat.

Az apatni jubileumi emléképről szóló cikkek közlését egy cöltem eddig ismeretlen igen nekem tulajdonítja. En 17 év óta a vidéki lapokba, néhány vezércikket kivéve, melyek személyességnék még csak árnyékával sem bírtak, — cikket nem írtam. Minthogy az illetőnek egy hason gyűjtésre gaztette néhány év előtt, melyen súlytét morális hőmérője szerint nagyszerűen sikerült és hazugságaival engem több jölísemmel, részben elkelő egyén előtt alaposan kompromittálni és nekem kimondhatlan kellemetlenségeket szerezni sikerült, és én ez uttal való haligatasmommal a gazember gyanúsítását igazolnam, nyíltan kijelentem, hogy az illető egy hazug, gyáva, aljas gazember, egy pirulni nem tudó furfangos gonosz demuncziás, kinek csak mások szerencsétlensége okoz igaz örömet, ki egész valóját mások demuncziálásából, gyanúsításából és végülküll hazugságaiból állította össze, mi úgy látszik neki fufaragsága és szervilis természeté folytán eddig fényesen sikerült. Talán e szokatlan hang elveszi kedvét a további gyanúsítástól.

Apatin 1892. jun. 14.

Weigang János
 polg. isk. tan.

Nyilatkozat.

A „Zombor és Vidékes“ f. é. 46. számban megjelent nyíltéri közlemény vonatkozólag kijelentem, hogy az abban foglalt dolog részét illetőleg a hivatalos eljárás lesz hivatva, a való igazságot felderíteni. A dolog részével kapcsolatba hozott személyes támadások és becsületértére vonatkozólag pedig kijelentem, hogy azok megtorlása végett a törvényes utakon szerzek elégtételt, mire nézve a sajtóügyi bíróságnál a szükséges lépéseket megtettem.

Ujvidék, 1892. jun. 13-án.

Tisztelettel
 Zaubauer Agoston
 főgymn. tanár s lapszerkesztő.

Elismerés.

Férjem Schrott Jakab bányász tanító ezeltől felévvel a „Bécsi élet és járadék intézet“ szerzői főnyújtásának tekintetes Trischler Péter ur föltisztviselő által 2000 frt összeg erejéig biztosította magát.

Férjem időközben váratalanul 23 éves korában elhalálozván, rossz akaróm hamis jelentésekkel igyekeztek a nevezett intézet igazgatóságát félrevezetni: s mégis a nevezett intézet igazgatósága a teljes biztosított összeget a mai napon saját kezémből hiánytalanul lefizette.

A midőn a „Bécsi élet és járadék biztosító intézet“ nek ezen igazán emberbaráti nemese és gyors eljárásért a közvélemény előtt mondok halás köszönetet, — tesszem azt azért is, hogy ezáltal a nagyérdemű közönségnek figyelme felhívjam a „Bécsi élet és járadék intézet“ nek pártatlan loyális eljárása iránt.

Szabadkán, 1892 június hó 4. én.

Előttünk: Schrott Mária
 szül. Vrakoly s. k.
 Barna Sándor s. k.,
 Fehér Márton s. k.

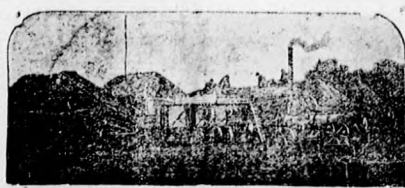
Zomborban: Rombay Dezső ur kerületi főgymnós.

* E rovat alatt közöltekert nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

Kotzó Pál

gépészmérnök, BUDAPEST, Üllői-út 18. sz.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lőerejű szögese cséplőkészleteket, továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lőerejű sínes gőzcséplőkészleteket hosszu szalmarazókkal, alsó szelvelével és rendkívül nagy fölületű rostákkal, árpahéjazó és választó-hengerrel, Fa- és szénfűtése és eredeti szalmafűtő-gőzmozgonyokat. Továbbá R. GARRET & SONS felül multatlan 40% fűtőanyagot takarító Compound-gőzmozgonyait. Legjohiban elismert „Brantford“ önműködő amerikai kévekből aratógépeit. Eredeti amerikai széngyújtót I vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szóravető-gépeket és minden egyéb kisebb gazdasági gépet. Jutányos árak, kedvező feltételek.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.

Utolsó hét.

Huzás már június hó 23-án.

Magyar állami

JÓTÉKONY-SORSJEGYEK.

Főnyeremény 60,000 frt.

Az összes nyeremények 160,000 frtna ragnak.

Egy sorsjegy ára 2 frt.

Sorsjegyek kaphatók a lotto-igazgatóságnál Budapesten (Post főúthoz felmenő), hová a megrendelt sorsjegyek a postafiókba nyíltak előre beküldendő; valamint Lotto-, és az adóhatóságnál a Lotto-igazgatóságnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban a legközelebbi helyiségben felállított sorsjegytároló központoknál. Budapest, 1892. április hó 1-én.

M. kir. Lotto-igazgatóság.

Első es. kir. oszt. magyar kizárólag szabadalmazott

FAÇADE-FESTÉK-GYÁRA

Kronsteiner Károlynak, Bécs, III. fő-utca 120 (saját ház).

Kitüntetve arany érmekkel. A főhercegi és fjedelmi uradalnak, a cs. kir. katonai és valamennyi vasut-, ipar-, hely- és bányafársaságoknak, a legtöbb építő társaságnak, építő-vállalkozónak és építőmesternek, valamint számtalan gyártólajdonosnak és birtokosnak szállítója.

Ezen festékek az épületek mizálására használatnak. 36 különféle mintákban különként 16 krjától fölfelé, mászben oldható, az olajmazzal teljesen egyenlő.

Mintajegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

A. & A. Crompton & Co. limited

Park- & Woodend Mills near Oldham.

Az ismeretes és számos év óta bevezetett extrahardvati minőségűek fonói Crompton Abram, Crompton Milne Travis és mások ezennel felhívtak inteznek vevőkhöz, hogy oly fonal vételétől óvakodjanak, melyek az övéikhez hasonló módon csomagolva és utazott címfeirással ellátva vannak és megjegyzik, hogy hajlandók

200 (kétszáz) forintot

fizetni annak, a ki csomagoláuk és címfeiratuk hamisított és utazott tudomásukra juttatja egy, hogy azok bíróság előtt felelősség és megfenyítésre vonhatók legyenek.

E részben való közlemények
 A. & A. CROMPTON & Co. LIMITED
 Shaw, near Oldham, ENGLAND.
 ROSENZWEIG LIPÓT és FIAL, BÉCS

I. Gonzaga-utca 16, vagy dr. Links Emil udvari és bírósági ügyvéd úrhoz Bécs, I. Hohenstaufen-utca intezendők. 3-13

Csik József

esász és kir. kizárólag szabadalm.

I. szerémi portland-cement és vízhatlan meszgyár BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár: Budapest, V., Rudolfrakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjárások, valamint a n. építő-közönség becsese figyelmébe saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszét melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítattnak.

Zomborban kapható: Heindlhofer Robert ur főszekeresszedésében.

Arjegyzékek s magyarzár kivámatra készséggel megküldetik. 3-3

Páris, 1889. érem	Kesztemény, 1872. Ezüst érem	Ujvidék, 1875. Arany érem	Szeged, 1878. Ezüst-érem	Triest, 1883. Arany érem
-------------------	------------------------------	---------------------------	--------------------------	--------------------------